

Centrum vedecko-technických informácií SR, Lamačská cesta 8A, 840 05 Bratislava

TLAČOVÁ SPRÁVA

Bratislava, 15. november 2024

Poznáme laureátky a laureátov ocenení Cena za vedu a techniku 2024

Týždeň vedy a techniky na Slovensku 2024 už tradične vyvrcholil odovzdávaním ocenení Cena za vedu a techniku. Galavečer Cena za vedu a techniku 2024 sa uskutočnil 15. novembra v reprezentatívnych priestoroch Zimnej jazdiarne Bratislavského hradu a predstavuje slávnostnú bodku za obľúbeným podujatím Týždeň vedy a techniky. Počas galavečera, ktorého sa zúčastnil aj minister školstva Tomáš Drucker, si ocenenie prevzalo osem osobností a jeden vedecko-technický tím.

Cena za vedu a techniku vzdáva hold všetkým tým, ktorí zasvätili svoje životy vedecko-technickému bádaniu, a svojou prácou, ktorá je zároveň aj poslaním, posúvajú hranice poznania. V prítomnosti vážených hostí si ocenenie prevzalo 8 vedeckých osobností a jeden vedecko-technický tím. Všetci laureáti dosahujú vynikajúce výsledky vo svojej pracovnej oblasti. Sú medzi nimi mladé talenty, ktoré majú potenciál premeniť svet na lepšie miesto, vedecké osobnosti uznávané doma aj v zahraničí, ale aj vedecko-technický tím, ktorý ukazuje, aká dôležitá je spolupráca a interdisciplinarita vo vede a výskume.

Vyhlasovateľom oceňovania, ktorého poslaním je zviditeľniť mimoriadne výsledky v oblasti vedy a výskumu ako aj prácu samotných vedkýň a vedcov, je Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky (MŠVVaŠ SR). Organizátorom podujatia je **Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR)**.

Ocenenie za mimoriadne výsledky v oblasti vedy a techniky

Na slávnostnom odovzdávaní cien za vedu a techniku sa zúčastnil Minister školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky SR **Tomáš Drucker**, generálny riaditeľ Centra vedecko-technických informácií SR **Róbert Gálik**, zástupcovia hodnotiacej komisie, akademického sektora, zástupcovia organizácií angažujúcich sa v oblasti vedy a techniky, Slovenskej akadémie vied, partneri a ďalší pozvaní hostia.

Minister školstva Tomáš Drucker vyjadril svoju vďaku a úctu všetkým oceneným vedkyniam a vedcom. *„Bez ich úsilia by sme nemohli čeliť mnohým globálnym výzvam, ako je ochrana životného prostredia, boj proti chorobám či vývoj inovatívnych riešení v oblasti energetiky, dopravy a mnohých iných odvetví. Veda je cestou k riešeniam a my vzdávame hold tým, ktorí sa na túto cestu vydali,“* povedal a dodal:

„Cena za vedu a techniku je výnimočná nielen preto, lebo vyzdvihuje mimoriadne výsledky v tejto oblasti, ale aj preto, lebo slúži ako inšpirácia pre mladú generáciu. Vďaka tejto iniciatíve sa nám darí nielen oceniť prácu vedeckej komunity, ale aj poukazovať na obrovský význam, ktorý vedci a výskumníci majú pre život našej spoločnosti.“

Podľa generálneho riaditeľa CVTI SR Róberta Gálika je ocenenie symbolom dosiahnutých úspechov na poli vedy a výskumu, a to v rôznych obdobiach kariérneho rastu, od mladých vedeckých pracovníkov až po skúsených odborníkov. Vyzdvihol tiež, že jedným z cieľov ocenenia je zvýšenie povedomia o význame vedy a výskumu pre modernú spoločnosť: *„Jedným z hlavných poslání je priblížiť slovenskú vedu a výskum odbornej, ako aj širokej verejnosti vrátane detí a mládeže. Našou snahou je ukázať, že zmysluplná práca vedkýň a vedcov nezostáva len za bránami laboratórií a výskumných ústavov, ale že výsledky ich práce majú priamy dosah na svet, v ktorom žijeme.“*

Originálne ocenenie vytvoril špeciálne pre laureátky a laureátov slovenský umelec Achilleas Sdoukos. Sklenený objekt stvárňuje hlavu vedkyne/vedca a symbolizuje nové nápady a myšlienky, ktoré stoja za objavmi a pokrokmi v oblasti vedy a techniky. Každé ocenenie je unikátne aj vďaka maľbe drahými kovmi a sklárskymi listrami.

Laureátky a laureáti v piatich kategóriách

Cena za vedu a techniku sa odovzdávala v piatich kategóriách: Osobnosť vedy a techniky, Osobnosť vedy a techniky do 35 rokov, Popularizátor vedy, Vedecko-technický tím roka a Celoživotné zásluhy v oblasti vedy a techniky. Hodnotiaca komisia, ktorá pozostávala zo zástupcov ústredných orgánov štátnej správy, vysokých škôl, vedecko-výskumných inštitúcií a zástupcov ďalších zainteresovaných subjektov, vybrala spomedzi predložených nominácií deviatich laureátov.

Ocenenia v jednotlivých kategóriách získali tieto osobnosti:

Kategória – Osobnosť vedy a techniky

Prof. Mgr. Ivan Cimrák, Dr., Katedra softvérových technológií, Fakulta riadenia a informatiky Žilinskej univerzity v Žiline, za prínos v modelovaní a počítačových simuláciách rakovinových buniek vedúcich k ich separovaniu a za vývoj modelov umelej inteligencie v mamografii.

Prof. Ing. Ľubomír Švorc, DrSc., Ústav analytickej chémie, Fakulta chemickej a potravinárskej technológie Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, za rozsiahly, medzinárodne uznávaný vývoj senzorických materiálov a metód zelenej chémie pre stopové analyty v potravinárskych, farmaceutických a environmentálnych vzorkách.

Prof. Elena Marushiakova-Popova, Ústav etnológie a sociálnej antropológie Slovenskej akadémie vied v Bratislave, za medzinárodné úspešné vedecko-výskumné pôsobenie v oblasti rómskych štúdií, histórie Rómov ako etnickej menšiny v Európe.

Kategória – Osobnosť vedy a techniky do 35 rokov

RNDr. Radka Gorejová, PhD., Katedra fyzikálnej chémie Ústavu chemických vied, Prírodovedecká fakulta Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach, za výnimočný prínos v oblasti prípravy a výskumu biomateriálov a rozvoj medzinárodnej vedeckej spolupráce.

Doc. Ing. Martin Pollák, PhD., Katedra počítačovej podpory výrobných technológií, Fakulta výrobných technológií Technickej univerzity v Košiciach, za významný prínos pre rozvoj vedy a techniky Fakulty výrobných technológií v publikačnej a projektovej činnosti mladých do 35 rokov.

RNDr. Šarlota Kaňuková, PhD., Výskumný ústav rastlinnej výroby Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra v Piešťanoch, za vedecký prínos v oblasti rastlinných biotechnológií zameraný na technológie bunkových kultúr využiteľných na výrobu špeciálnych produktov s možnosťou priemyselných aplikácií.

Kategória – Popularizátor vedy

Doc. Ing. Ján Král, PhD., Katedra výrobných techník a robotiky, Strojnícka fakulta Technickej univerzity v Košiciach, za popularizáciu technického vzdelávania a vedy medzi žiakmi základných a stredných škôl, gymnázií a študentmi vysokých škôl.

Kategória – Vedecko-technický tím roka

Tím pracovníkov z úseku výskum a vývoj výkonová elektrotechnika EVPÚ a.s., EVPÚ a.s. (Elektrotechnický výskumný a projektový ústav), za výskum a vývoj a realizáciu statického výkonového meniča vo vyhotovení energokontajnera pre transformáciu sietí EU/US alebo US/EU.

Kategória – Celoživotné zásluhy v oblasti vedy a techniky

Ing. Branislav Hatala, PhD., VUJE, a. s., v Trnave, ocenenie sa udeľuje *in memoriam* za významný prínos v oblasti zvyšovania bezpečnosti a spoľahlivosti jadrových zariadení, ako aj rozvoja jadrovej energetiky.

Každý rok sa počas Týždňa vedy a techniky uskutočnia po celom Slovensku stovky podujatí zameraných na popularizáciu vedy a techniky. Všetky sprievodné akcie tohtoročného TVT nájdete na webovej stránke www.tyzdenvedy.sk, konkrétne [v sekcii Podujatia TVT](#). Filtrovať ich môžete podľa kraja, mesta, typu podujatia, dátumu či cieľovej skupiny.

Všetky informácie o podujatí Týždeň vedy a techniky na Slovensku 2024 sú dostupné na webovej stránke www.tyzdenvedy.sk.

Záznam z podujatia odvysielala STVR na Dvojke 23. novembra 2024 o 20.10 hod.

Kontakt pre médiá:

Odbor komunikácie CVTI SR

Ing. Štefánia Bartošová, 0907 165 398, stefania.bartosova@cvtisr.sk